

Şafak EVRAN TOPUZKANAMIŞ

**KARŞILAŞTIRMALI
ANAYASA HUKUKUNDA
HALKA AİT ANAYASACILIK**

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
TABLO LİSTESİ	XV
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM ANAYASACILIĞIN TEORİK ZEMİNİNDEN HAREKETLE “HALKA AİT” OLANIN BELİRLENMESİ

I. Çalışmanın Zemini Olarak Karşılaştırmalı Anayasa Hukuku	5
II. Anayasacılık ve Demokrasi İlişkisi	9
A. Anayasa Yapımından Anayasacılığa	9
B. “Popüler” ve “Popülist” Kavramları Arasında “Halka Ait” Olanı Tespit Edebilmek	12
1. Popüler ve Popülist Kavramları	12
2. “Popüler” Anayasanın İçeriği	13
III. Demokrasi ve Popülizm Arasında Halk.....	17
A. Demokrasilerdeki Anlam Farkları	17

B. Demokrasi ve Anayasal Devlet Gerilimi.....	22
IV. Popülizmde Halkın Anlamı ve Yeri	24
A. Popülizm Kavramı	24
B. Popülizmin Ortaya Çıkış Nedenleri.....	30
C. Popülizme İlişkin Değerlendirmeler	32
1. Manipülasyon Gölgesinde Hakikat İnşası	35
2. Popülizm ve Demokrasi Arasında: Popülizm Demokrasiyi Büyütür mü? Yoksa Demokrasi İçin Bir Tehdit midir?	40
3. Popülizm, Otoriteryanizm ve Faşizm Arasında.....	43
D. Popülizm ve Anayasa Yapımı.....	44
1. Popülizm ve Anayasa Yapımı: Suistimalci Anayasacılık ve Otoriteryen Anayasacılık	45
2. Anayasa Yapım Örnekleri Çerçevesinde Popülizm.....	48
3. Anayasacılık Değerlerinin Alt-Üst Oluşunun Sonuçları: Anayasal Gerileme, Anayasal Erozyon, Anayasal Kriz ve Anayasal Çürüme	52
E. Popülizmle Mücadele Yöntemleri	55

İKİNCİ BÖLÜM

“ANAYASAL AN”LARDA HALK

I. Anayasal Değişim ve Dönüşümlerde Halkın Yeri.....	61
A. “Anayasal An”ların Anlamı ve Önemi.....	61
B. Anayasa Yapımında Halk	62
1. Meşruiyet ve Halkın Katılımı	62
2. Anayasa Yapım Sürecini Etkileyen Nedenler	67
a. Anayasal Dalgalar ve Etkileşimler	67
b. Kriz Anlarıyla Biçimlenen “Tutkular”	71
c. İnanç Tesisi	76
d. İktidarı Sınırlama	81

C. Anayasalarda Değişiklik Yapma Nedenleri.....	82
II. Kurucu İktidar Kavramı ve Özellikleri.....	83
III. Kurucu Meclislerde Halk.....	88
A. Kurucu Meclis Tipleri.....	88
B. Kurucu Meclisin Özellikleri.....	92
C. Katılımcı Anayasalar.....	96
1. Katılımcı Anayasanın Anlamı.....	96
2. Katılımcı Anayasa Örnekleri.....	100
a. Yöntemsel Düzeyde.....	100
b. Uygulamalar Bakımından.....	101
D. Halkoylamasında “Halkın İradesi”.....	107
1. Halkoylaması Kavramı.....	107
2. Plebisite Dönüşen Halkoylamaları.....	109
3. Halkoylamasına İlişkin Değerlendirmeler.....	112
a. Dönüştürücü Özelliği ile Halkoylamaları.....	112
b. Demokratik Unsurlarla Çelişen Halkoylamaları.....	115

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EVRENSELÇİ VE İŞLEVSELÇİ ANAYASAL TASARIMDA HALK

I. Evrenselci Anayasal Tasarım.....	121
A. Küresel Anayasacılığın Bir Göstergesi/Sonucu Olarak Evrenselcilik.....	121
B. Modeller Üzerinden Anayasa Yazımı.....	124
1. Model Anayasalara İlişkin Temel Sorular.....	124
2. Anayasa Yazımına Model Olan Örnekler.....	125
3. “Kutsallaştırılan” Anayasal Modeller.....	127
C. Anayasaların Etkileşimi.....	130
1. Anayasal Etkileşimi Sağlayan Mekanizmalar.....	130
2. Anayasal Etkileşime İlişkin Bir Örnek: “Arap Baharı”.....	131

D. Neoliberalizmin ve Küreselleşmenin Anayasa Yapımına Etkisi	135
1. Küreselleşmenin Anayasal Demokrasiye ve Hukuk Devletine Etkisi.....	135
2. Örnekler Işığında Neoliberalizmin Anayasa Yapımına Etkisi.....	139
a. Anayasacılık Yoluyla Gözetim ve Düzen Tesisi.....	139
b. Komünizm Sonrası Liberal Değerlerin Yükselişi	141
II. İşlevselci Anayasal Tasarım	144
A. İşlevselci Anayasal Tasarımın Anlamı ve İçeriği	144
B. İşlevselci Model, Toplumsal Sorunları Çözebilir mi?: “Derinden Bölünmüş Toplumlar” Anayasanın Halka Aidiyet.....	149
C. İşlevselciliğin Penceresinden Japon ve Alman Anayasaları	153
D. İşlevselci Bakış Açısıyla Temel Hak ve Özgürlüklerin Tasarımında Evrensel Kriterlerin Geçerliliği ve Halk Tarafından Sahiplenilmesi	157
III. Evrenselci ve İşlevselci Anayasal Tasarıma Yön Veren Etkiler.....	160
A. Kültürel Değişim ve Anayasalar	160
B. Müzakerenin Niteliği ve Anayasa Yapımı	162
SONUÇ	165
KAYNAKÇA	175